T002 A HÀM II 28-Giáo Hóa Phạm Chí A Bạt

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

281 KINH GIÁO HÓA PHẠM CHÍ A BẠT - TRƯỜNG A HÀM II

SOÁ 20

KINH PHAÄT GIAÙO HOÙA PHAÏM CHÍ A- BAÏT Haùn dòch: Ñôøi Ñoâng Ngoâ, Öu-baø-taéc Chi Khieâm.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät cuøng ñoâng ñuû naêm traêm vò Sa-moân du hoùa taïi Vieät- kyø, ñeán nôi Ngaøi an toïa beân goác caây ngoaøi thaønh Coå-xa. Trong ngoâi laøng gaàn ñoù, coù moät vò Phaïm chí giaøu sang, hieàn haäu teân laø Phí-ca-sa, hieåu roõ kinh saùch vaø söï vaän haønh cuûa tinh tuù. Ai hoûi ñieàu gì cuõng ñeàu traû lôøi ñöôïc. OÂng coù naêm traêm ngöôøi ñeä töû, ngöôøi ñeä töû ñöùng ñaàu teân laø A-baït. A-baït hoûi thaày: –Hoâm nay coù Phaät ñeán, moïi ngöôøi khen ngôïi ñöùc ñoä cuûa Phaät, danh tieáng bao truøm trôøi ñaát, chaúng bieát ñoù laø ngöôøi theá naøo? Phí-ca-sa ñaùp: –Ta nghe vò aáy thuoäc doøng hoï Thích, laø Thaùi töû con vua moät nöôùc, vò aáy khoâng nhôø thaày maø töï mình tröôùc taùc kinh ñieån ñeå giaùo hoùa chuùng sanh. A-baït thöa: –Neáu khoâng coù thaày thì tieáng taêm ñaâu coù toát. Vaû laïi con cuûa vò quoác vöông phaàn nhieàu thì kieâu maïn, daâm duïc vaø ham vui, laøm sao ñi boä, töï hai thaáp mình xuoáng ñeå khaát thöïc, daïy baûo ngöôøi khoâng meät moûi? Vò aáy laø baäc chaân nhaân sao? Mong thaày neân ñi ñeán ñeå xem ñaïo ñöùc cuûa vò aáy. Phí-ca-sa noùi:

–Chaúng phaûi vaäy. Ta ôû ñôøi laø baäc hieàn thieän, haøo phuù, thoâng minh, nhieàu taøi, vò kia môùi xuaát hieän, ñaùng leõ phaûi ñeán yeát kieán ta môùi ñuùng. Ta khoâng neân ñeán. A-baït thöa: –Con nghe trôøi Ñeá-thích cuøng vò Phaïm thieân thöù baûy ñeàu ñeán ñeå haàu hai vò aáy. Nhöõng ñeä töû ñöôïc vò aáy daïy ñeàu chöùng nguõ thoâng, bay ñi nheï nhaøng, thaáy xa nghe suoát, bieát ñöôïc yù chí cuûa con ngöôøi, bieát caû töø ñaâu sanh ñeán, cheát ñi veà ñaâu. Hôn nöõa, vò ñoù laø Thaày cuûa trôøi, sao laïi khoâng ñeán ñeå yeát kieán? Phí-ca-sa baûo: –Kinh noùi: Ñeá vöông sanh con coù ba möôi hai töôùng toát, laäp töùc seõ laøm hoaøng ñeá phi haønh, laøm vua boán chaâu thieân haï töï nhieân coù baûy baùu laø: Kim luaân baùu; Baïch töôïng baùu; Ngöïa baùu; Ngoïc nöõ baùu; Thaàn chaâu baùu; Lyù gia baùu; Hieàn töôùng baùu, vaø coù ngaøn ngöôøi con ñeàu laø baäc taøi ngheä, thoâng minh, vuõ duõng, moät ngöôøi coù theå ñòch ñöôïc ngaøn ngöôøi, khoâng duøng binh ñoäi, dao gaäy, cuoäc ñôøi thaùi bình. Neáu boû thieân haï, töï nhieân thaønh Phaät, laáy phaùp voâ vi hoùa ñoä con ngöôøi ñaït ñaïo. Coù phaûi laø vò aáy chaêng? OÂng haõy ñeán xem thöû. Neáu coù töôùng aáy thì ñuùng laø Phaät, ta seõ toân thôø. A-baït thöa: –Cho pheùp con ñi cuøng vôùi caùc baïn ñoàng hoïc. Vò thaày noùi: –Raát hay! A-baït cuøng vôùi naêm traêm ngöôøi baïn ñoàng moân ñeán choã Phaät, cuøng xuoáng xe, voøng tay vaùi chaøo moät caùch cung kính tröôùc Phaät. Phaät baûo ngoài xuoáng, naêm traêm ngöôøi ñeàu ngoài, chæ coù A-baït laø hoài hoäp nhìn beân traùi lieác beân phaûi, chaêm chuù xem töôùng Phaät. Ñöùc Phaät bieát yù aáy, Ngaøi cuõng ñöùng

daäy vaø laøm nhö theá. A-baït ñöùng thì Phaät cuõng ñöùng, A-baït ngoài Phaät cuõng ngoài. A-baït beøn hoûi Ñöùc Phaät: –Ngaøi thôø ñaïo naøo? Caïo boû raâu toùc, maëc ca-sa, oâm bình baùt coù yù nghóa gì? Phaät noùi: –Töø khi Ta caàu ñaïo ñeán nay ñaõ traûi qua nhieàu kieáp laâu xa khoâng theå keå heát, thöôøng thôø chö Phaät, haønh ñaïo Boà-taùt, ñaõ thôø kính voâ soá thaày baïn. Caïo boû raâu toùc laø suoát ñôøi giöõ giôùi, töø boû tham aùi, cuõng khoâng trang söùc ñeïp ñeõ, khieán cho ngöôøi ñôøi khoâng tham ñaém Ta, Ta cuõng

283 KINH GIÁO HÓA PHẠM CHÍ A BẠT - TRƯỜNG A HÀM II khoâng tham ñaém ngöôøi ñôøi. Maëc aùo phaùp ca-sa, ñoù laø bieåu töôïng cho doøng hoï cuûa baäc Thaùnh xöa, giaûi thoaùt nhöõng ñieàu caáu nhieãm troùi buoäc, cuõng khoâng coøn nhôù nghó veà theá gian. Bình baùt laø öùng khí (vaät ñöïng ñoà aên) cuûa baäc ñaïo nhaân duøng, tieát cheá thaân taâm ñeå ñöôïc tænh ngoä, vaät phi nghóa khoâng nhaän. Ñoù laø bieåu töôïng cuûa phaùp voâ vi thanh tònh. Nay Ta ñaõ thaønh Phaät, laø Thaày cuûa thieân haï, oâng cöù töï yù muoán hoûi gì cuõng ñöôïc. A-baït thöa: –Thaày cuûa chuùng con ñang thôø teân laø Phí-ca-sa, ñôøi ñôøi thoâng minh, tieáng taêm xa gaàn ñeàu bieát, laïi laø doøng doõi Phaïm chí, ñaëc bieät hôn nhöõng ngöôøi khaùc. Thieân haï tuy cho vua laø quyù nhöng cuõng coù keû baát nhaân, chöù doøng hoï cuûa con hoaøn toaøn khoâng thích saùt sanh. Phaät daïy: –Ta voán vì gheùt vieäc saùt sanh neân caàu ñaïo Voâ thöôïng chaùnh chaân cuûa Phaät. Doøng hoï Phaïm chí cuûa oâng mieäng chæ noùi quyù nhaân töø, tuy tay khoâng gieát haïi nhöng taâm ñeàu coù yù saùt haïi. Nay Ta laø Phaät, thaân, mieäng, yù ñeàu thanh tònh, khoâng saùt haïi taát caû chuùng sanh, khuyeân baûo nhöõng ngöôøi trong thieân haï khoâng ñöôïc hieáu saùt, daïy hoï laøm vieäc nhaân nghóa. A-baït hoûi: –Nay Phaät ñaõ boû vôï con, töï mình laøm tuyeät doøng gioáng, khoâng ngöôøi keá töï, sao baèng thaày toâi ñôøi ñôøi ñöôïc keá töï. Phaät daïy: –Doøng hoï loaøi ngöôøi trong thieân haï, tröôùc sau moãi moãi khaùc nhau. Nhöõng ngöôøi ôû ñôøi tröôùc ñaõ töøng laø con cuûa Ta, Ta cuõng ñaõ töøng laø con cuûa taát caû moïi ngöôøi, hoäi hoïp roài seõ coù chia ly, baûn chaát cuûa chuùng laøvoâ thöôøng; hoaëc tröôùc ñoù laø oaùn cöøu nay trôû thaønh thaân thuoäc; hoaëc tröôùc ñaây laø thaân thuoäc nay trôû thaønh oaùn cöøu. Nhaân duyeân tan hôïp, taát caû ñeàu nhö huyeãn. Cha meï, vôï con voán chaúng phaûi laø thaân thuoäc cuûa Ta, Ta cuõng khoâng phaûi laø thaân thuoäc cuûa hoï. Ngöôøi ñôøi chæ laáy caùi “ta” naøy, hoaëc chaúng phaûi laø “ta” maø gaây ra toäi aùc, sau ñoù phaûi chòu khoå. Ngaøy xöa, Ta ñaõ töøng laøm laøm vò vua doøng Saùt-lôïi, teân laø Coå-ma- saøng coù boán ngöôøi con. Ngöôøi thöù nhaát teân laø UÙc-cam, ngöôøi thöù hai teân laø Kieàn-ni, ngöôøi thöù ba teân laø Ñoä, ngöôøi thöù tö teân laø Höôûng. Nhaø vua chöa baêng haø maø boán ngöôøi con ñaõ giaønh ngoâi. Vua nghe vieäc aáy neân raát buoàn raàu lo laéng, nghó raèng boán ngöôøi con tranh ngoâi seõ gieát haïi

nhaân daân, lieàn uûy thaùc vieäc nöôùc laïi roài ñi veà phöông Ñoâng. Cöù moãi böôùc, moãi böôùc töï nghó: “Ñôøi ngöôøi coù bao laâu maø lo laéng maõi maõi! Ta nay laøm vua muoán coù con caùi. Khi ñaõ coù con, chuùng laïi muoán gieát nhau. Coù con nhö vaäy ích gì cho ngöôøi! Ta khoâng nôõ nhìn thaáy caûnh huynh ñeä töông taøn aáy, sôï gieát ñi thì khoâng ai noái doõi, chæ neân boû nhaø laøm Sa-moân maø

thoâi". Vua lieàn vaøo nuùi phía Baéc gaëp vò ñaïo nhaân Ca-tyø-giaùo ñang ôû trong moät am tranh, cuøng coù ñaïo nhaân Ma-ly. Vua hoûi lyù do taïi sao hoïc ñaïo. Ma-ly töï noùi: –Toâi cöôùi vôï maø khoâng coù con maët theïn vôùi moïi nhaø cho neân laøm Sa-moân. Vua baûo: –Laï thay! Ta laø quoác vöông coù boán ngöôøi con, thaân ta tuy chöa cheát maø con ñaõ laøm loaïn trong nöôùc, ta khoâng nôõ nhìn thaáy caûnh aáy cho neân môùi ñi tìm ñaïo. Ma-ly hieåu roõ caøng theâm tinh taán. Nhö vaäy, naøy A-baït, chính laø muoán khieán cho con ñöôïc hieàn löông, cha giaø beänh cheát con khoâng cöôùp ngoâi, khi soáng laøm aùc, cheát bò ñoïa ñòa nguïc, con khoâng theå thay theá ñöôïc. Do ñoù, Ta thöôøng duøng taâm töø bi cöùu teá ngöôøi vaät, thaønh ñaïo, chöùng quaû Phaät, ñoä thoaùt chuùng sanh. A-baït thöa: –Phaät thaät khoù saùnh! Ngaøy nay thieân haï coù boán haïng ngöôøi: quaân töû, Phaïm chí, ñieàn gia, coâng kyõ. Chæ coù doøng Phaïm chí cuûa con vöøa chaân chaùnh vöøa cao quyù. Ngoaøi ra, ba haïng kia ñeàu phaûi toân thôø doøng hoï cuûa con. Ñöùc Phaät baûo: –Giaû söû doøng hoï cuûa oâng laø chaân chaùnh, cao quyù, nhöng neáu nhö ngöôøi vôï khoâng coù con, phaûi laáy ngöôøi gaùi haàu ñeå sanh con trai, vaäy oâng coù chaáp nhaän ngöôøi ñoù khoâng? Thöa: –Phaûi chaáp nhaän. –Nay toå maãu cuûa oâng hieän choïn laáy ngöôøi heøn keùm ñeå noái doõi, coù theå goïi ñoù laø chaân chaùnh cao quyù chaêng? A-baït im laëng. Naêm traêm ngöôøi ñeä töû ñeàu ñöùng leân noùi: –Sa-moân Cuø-ñaøm, taïi sao laïi huûy baùng doøng hoï chuùng toâi? A-baït laø ngöôøi taøi trí, coù theå cuøng Ngaøi vaán naïn.

285 KINH GIÁO HÓA PHẠM CHÍ A BẠT - TRƯỜNG A HÀM II Ñöùc Phaät baûo: –Taát caû haõy im laëng. Neáu ai coù taøi trí haõy töï mình tranh bieän. Ñöùc Phaät hoûi veà vò toå cuûa hoï, cho ñeán ba laàn maø chaúng ai traû lôøi. Kim cang löïc só ñöa caùi chaøy lôùn leân noùi: –Ñöùc Phaät ñaõ hoûi laïi oâng, taïi sao khoâng traû lôøi? A-baït sôï haõi thöa: –Thaät ñuùng nhö lôøi Phaät noùi. Naêm traêm ngöôøi kia noùi: –Thaùnh trí cuûa Phaät thaät saùng suoát, meï cuûa A-baït ñuùng laø ngöôøi con gaùi giuùp vieäc trong nhaø hoï Thích. Chuùng toâi töø nay khoâng coøn kính phuïc nöõa. Ñöùc Phaät daïy: –Chaúng phaûi nhö vaäy. ÔÛ ñôøi hoaëc meï thì baàn tieän nhöng con laïi hieàn quyù. A-baït laø ngöôøi hieàn, caùc oâng khoâng neân huûy baùng. Neáu nhö ngöôøi doøng Phaïm chí aáy laáy con gaùi doøng Saùt-lôïi, sanh con khoân lôùn, neân hoïc theo cha hay hoïc theo meï? Taát caû ñeàu ñaùp: –Neân hoïc theo cha. Ñöùc Phaät daïy: –Nhö vaäy neáu meï baàn tieän naøo coù haïi gì. Neáu con khoân lôùn, gioûi kinh ñieån, ñöùc haïnh cao vuùt hôn caû cha mình, caùc oâng caøng phaûi kính phuïc. Neáu con gaùi cuûa Phaïm chí laø vôï cuûa doøng Saùt-lôïi, sanh con khoân lôùn, bieát beân ngoaïi laø hieàn löông nhöng khoâng chòu hoïc, töï baét chöôùc theo cha, saên baén, saùt sanh, caùc oâng coù kính phuïc khoâng? Taát caû ñeàu ñaùp: –Khoâng neân kính phuïc. Ñöùc Phaät daïy: –Nhö vaäy ñeà caäp ñeán phía meï laøm gì. Neáu giaû söû A-baït coù con hieàn löông, taøi trí tuyeät theá, caùc oâng phaûi xöû söï nhö theá naøo? Ñeàu thöa: –Neân môøi ngoài toøa ôû treân. –Giaû söû caû cha laãn meï ñeàu thuoäc doøng Phaïm chí, nhöng sanh con chaúng ra gì, khoâng ngay thaúng, caùc oâng phaûi laøm gì? Taát caû ñeàu ñaùp: –Phaûi cho ngoài nôi toøa thaáp.

Ñöùc Phaät daïy: –Söï quyù troïng ñoù maõi nhö vaäy khoâng? Neáu con cuûa Phaïm chí maø saùt sanh, troäm caép, phaïm phaùp thì quan laïi coù neân baét khoâng? Thöa: –Neân baét. –Taïi sao caùc oâng khoâng tranh luaän: “Doøng hoï cuûa toâi cao quyù, khoâng neân baét toâi?” Thöa: –Hieän nay coù toäi, ñaâu coù noùi doøng doõi. Ñöùc Phaät daïy: –Nay Ta laø Phaät daïy cho daân chuùng noùi lôøi chaân chaùnh veà loøng nhaân hieáu ñeå boû duïc, giaän döõ, si meâ, giöõ thaùi ñoä bình thöôøng. Ñoái vôùi nhöõng ngöôøi laøm ñieàu aùc, Ta lieàn daïy hoï khoâng saùt sanh, troäm caép, taø daâm, noùi laùo, uoáng röôïu, cuùng teá taø ñaïo. Ngöôøi ñôøi tröôùc laøm aùc, thaân phaûi chòu toäi, coøn vieäc gieát haïi sinh linh ñeå teá trôøi, toäi caøng theâm naëng, chaúng ích lôïi gì. Vaû laïi, phaøm taâm cuûa caùc vò trôøi thì thanh tònh, nhaân töø, haù laïi aên ñoà aên cuûa con ngöôøi sao? Coù ñöùc thì thaàn giuùp, khoâng gieát haïi laø phöôùc. Cho neân nhöõng baäc Theá chuû hieàn trí trong thieân haï nghe kinh, giôùi cuûa Phaät ñeàu töï döùt boû moät caùch vónh vieãn, nguyeän khoâng laøm aùc, thaø giöõ giôùi maø cheát, tinh thaàn ñöôïc sinh leân trôøi. Neáu ai coù theå chí taâm thanh tònh lieàn ñaït ñöôïc boán ñaïo quaû cuûa baäc Sa-moân: moät laø Caáu caûng (Tu-ñaø-hoaøn), hai laø Taàn lai (Tö-ñaø-haøm), ba laø Baát hoaøn (A-na-haøm), boán laø ÖÙng chaân (A-la-haùn). Laïi nöõa, nhöõng baäc quaân vöông trong thieân haï, tuy thöïc hieän vieäc trò nöôùc, muoán ñöôïc thaùi bình, nhöng vaãn coù boån phaän baét daân ñoùng thueá, yù tham chöa töø. Coøn nay Ta laø Phaät ñeàu khieán cho con ngöôøi khoâng coøn tham duïc nöõa, chöùng ñaïo voâ vi. Töø khi Ta caàu ñaïo ñeán nay, traûi qua voâ soá kieáp, moãi ñôøi ñeàu coù lôøi nguyeän: “Nguyeän boû aùi duïc, tu haïnh Sa-moân, chaúng thích cuõng chaúng khoâng; ñoái vôùi nhöõng ngöôøi hieàn minh, caùc baäc quaân töû trong thieân haï, nghe giôùi kinh cuûa Phaät, khoâng ai laø khoâng phuïng haønh. Ngöôøi naøo khoâng vaâng theo veà sau ñeàu hoái haän. Ai kieàm cheá ñöôïc yù chí, khoâng coøn tham duïc, lieàn ñoaïn töø con ñöôøng sanh töû buoàn khoå. Neáu chaúng luyeán aùi nhau, lieàn ñöôïc thoaùt khoûi khoå ñau. Cuoäc ñôøi voâ thöôøng, con ngöôøi nhö boït nöôùc, caùi naøy thaønh thì caùi kia hoaïi, ñaâu coù toàn taïi”. Ñöùc Phaät hoûi A-baït:

287 KINH GIÁO HÓA PHẠM CHÍ A BẠT - TRƯỜNG A HÀM II –Thaày cuûa oâng laáy gì ñeå giaûng daïy? Thöa: –Thaày cuûa con daïy khoâng ñöôïc gieát ngöôøi, gieát boø, khoâng ñöôïc troäm caép vaøng baïc, khoâng ñöôïc daâm duïc vôùi vôï thaày vaø vôï cuûa ñeä töû, khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Luùc boán möôi taùm tuoåi môùi ñöôïc cöôùi vôï. Thaày cuûa con daïy ngöôøi suoát ñôøi phaûi giöõ taùm giôùi naøy. Chaúng hay giôùi cuûa Phaät coù yù nghóa gì? Ñöùc Phaät daïy: –Nhöõng ai thích nghe haõy laéng nghe! Neáu coù con nhaø toäc taùnh tìm ñeán, töï trình baøy vieäc öa thích giôùi cuûa Phaät, Ta seõ tuøy theo khaû naêng töøng ngöôøi maø truyeàn trao giôùi phaùp. Ngöôøi muoán tu taäp taïi nhaø thì goïi laø Thanh tín só, phaûi giöõ naêm giôùi: 1. Khoâng ñöôïc ham gieát haïi caùc loaøi caàm thuù, keå caû loaøi nhoû beù nhaát, khoâng ñöôïc laøm toån haïi ñeán thaân hình chuùng, huoáng hoà laïi caàm dao gaäy haønh haï chuùng. Taâm nghó vieäc nhaân töø, mieäng khoâng baûo gieát. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép, tham lam ñoái vôùi taøi saûn cuûa caûi ngöôøi khaùc, löøa caân traùo ñaáu, duø nhö ñoà vaät nhoû nhaát cuõng khoâng ñöôïc xaâm chieám cuûa keû

khaùc. Taâm phaûi nhôù ñieàu nghóa, mieäng khoâng ñöôïc daïy ngöôøi troäm caép. 3. Khoâng ñöôïc ham daâm duïc, xaâm phaïm vôï cuûa ngöôøi khaùc, khoâng ñöôïc xem saéc ñeïp, khoâng ñöôïc nghe nhaïc hay, taâm tu leã caám, lôøi noùi khoâng traùi pheùp. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái, gieøm pha, vu vaï ñeå lôøi buoäc toäi ngöôøi. Lôøi noùi ñuùng luùc. Lôøi noùi phaûi thaønh tín, taâm khoâng ñöôïc loä roõ söï kieâu maïn, mieäng khoâng ñöôïc khen cheâ. 5. Khoâng ñöôïc uoáng röôïu, khoâng töï yù say söa. Taâm khoâng nghieän röôïu, mieäng khoâng neám röôïu. Röôïu coù ba möôi saùu thöù loãi, chôù coù khuyeân ngöôøi uoáng. Ñoù goïi laø giôùi luaät nôi haøng Thanh tín só cuûa Ta. Ñöùc Phaät daïy: –Ta khoâng keâu goïi ngöôøi, nhöng ngöôøi töï ñeán xin kính thoï giôùi vaø ñöôïc daïy doã, boû aùc laøm theo thieän, keû hieàn trí trong thieân haï muoán laøm Sa-moân, tröôùc heát Ta hoûi: Do duyeân gì maø ñöôïc giaùc ngoä? Phaøm laø con ngöôøi, caàn phaûi hieáu kính, laáy vieäc an döôõng cha meï laøm chính, neáu muoán hoïc ñaïo caàn phaûi baùo aân cha meï. Cha meï coù ñoàng yù, sau ñoù Ta môùi noùi giôùi Sa-moân cho hoï. Coù hai traêm naêm möôi giôùi,

suoát ñôøi phaûi giöõ cho thanh tònh, khoâng ñöôïc nöûa ñöôøng pheá boû, laøm maát aân cuùng döôøng. Neáu ai doác loøng caàu thænh, tín taâm khoâng chuyeån, coù theå phuïng trì phaùp luaät nhö theá Ta môùi ban giôùi phaùp cho hoï. Giôùi cuûa Sa-moân laáy töø bi laøm goác, khoâng ñöôïc taøn saùt caùc loaøi vaät nhoû beù nhaát, luoân thöông xoùt ngöôøi vaät xem nhö con ñoû, cuõng khoâng thuø oaùn kieän caùo, mong ngöôøi ngay thaúng, thöôøng nhôù ñeán coâng ôn cuûa cha meï vaø thaày baïn, sieâng naêng caàu ñaïo, nhaèm ñoä thoaùt cho cha meï. Sa-moân khoâng ñöôïc tham lam, löøa ñaûo ñeå chieám ñoaït taøi vaät cuûa keû khaùc, thaáy nhöõng cuûa caûi baùu haõy xem nhö laø caùt buïi, ngöôøi ta coù cho cuõng khoâng laáy, neáu coù laáy cuõng khoâng ñöôïc giöõ, phaûi ñem cho nhöõng ngöôøi baàn cuøng, thöôøng thuyeát giaûng ñöùc tính khoâng tham cho moïi ngöôøi. Sa-moân khoâng ñöôïc coù vôï ñeå noái doõi, phaûi ñeà phoøng traùnh xa ngöôøi nöõ, ñoùng kín neûo tình duïc. Khi thaáy saéc ñeïp, maét khoâng ñöôïc ngaém nhìn, haõy xem ngöôøi giaø nhö meï, ngöôøi treû nhö chò em, neáu taâm khoâng ñình chæ ñöôïc phaûi quaùn baát tònh ñeå tröø haïnh daâm, coù sanh töû ñeàu do si aùi. Sa-moân khoâng ñöôïc noùi doái, noùi lôøi theâu deät, gieøm pha vu vaï ñeå buoäc toäi ngöôøi, thaáy nghe nhö thaät, ñieàu phi nghóa thì khoâng rao truyeàn, hoøa giaûi keû tranh chaáp, noùi hai beân ñeàu toát, noùi lôøi töø toán laø nhaèm giöõ laáy söï chính ñaùng, khoâng ñöôïc noùi ñôøi tö cuûa ngöôøi khaùc. Sa-moân khoâng ñöôïc ngaâm vònh, ca haùt, muùa vui, ñuøa giôõn vaø luaän baøn chuyeän xöôùng ca, caàn phaûi sieâng naêng suy tö, oân cuõ ñeå bieát môùi. Nhöõng ñieàu Sa-moân noùi, lôøi aáy aét laø cuûa Phaùp sö. Nhöõng ai khoâng nghe, taâm yù chaúng ñöôïc môû mang. Saùng toái tuïng kinh, khoâng ñöôïc nhaàm laãn. Haõy tinh taán thöïc haønh ñieàu coát yeáu cuûa ñaïo, muïc ñích laø ñeå döùt tröø caùc thöù oâ ueá, vì ngöôøi thuyeát phaùp, suy tö hôïp vôùi yù nghóa. Sa-moân khoâng ñöôïc mong naèm giöôøng toát ñeïp, quaàn aùo khoâng ñöôïc duøng tô luïa theâu thuøa, aên uoáng khoâng ñöôïc tham ñaém vò ngon, khoâng ñöôïc duøng ñoà vaøng baïc chaïm troå, chæ neân duøng bình baùt baèng ñaát nung, hoaëc baèng thieác. Sa-moân khoâng ñöôïc uoáng röôïu, aên thòt, mong nhôù ñöôïc neám caùc muøi vò,

khoâng ñöôïc uoáng röôïu thuoác vaø ñi ñeán caùc nôi choán baùn röôïu. Sa-moân khoâng ñöôïc laáy höông hoa xoa leân thaân, xoâng öôùp aùo quaàn, phaûi nhôù kyõ ñeán söï trì giôùi. Sa-moân khoâng ñöôïc mua keû sai khieán, haøng noâ tyø, cho möôùn ñoà vaät vaø nhi ñoàng, hoaëc coù ngöôøi ñem ñeán cho mình, nhaát thieát khoâng

289 KINH GIÁO HÓA PHẠM CHÍ A BẠT - TRƯỜNG A HÀM II ñöôïc nhaän. Sa-moân khoâng ñöôïc nuoâi döôõng caùc thöù suùc vaät, cöôõi xe, cöôõi ngöïa buoâng lung taâm yù. Sa-moân khoâng ñöôïc caát giöõ luùa gaïo. Moãi saùng ñi khaát thöïc, khoâng quaù baûy nhaø, nhaø thöù nhaát maø khoâng ñöôïc cho môùi ñeán nhaø thöù hai, giaùp voøng baûy nhaø maø khoâng ñöôïc thì chæ neân uoáng nöôùc maø thoâi. Sa-moân vaøo xoùm laøng, phaûi nhö chim aên no roài bay ñi, khoâng troâng mong veà choã coøn laïi, neáu khoâng ñöôïc aên, taâm cuõng khoâng giaän. Sa-moân boû nhaø, ôû khoâng caàu an laïc, khoâng ham nhaø toát, chæ ôû caùc choán nuùi röøng, caïnh ñaàm ao, beân goác caây maø thoâi. Sa-moân khoâng ñöôïc buoân baùn caàu lôïi, suy nghó veà caùi naøy caùi kia, caùi naøo laø sang, caùi naøo laø heøn. Sa-moân khoâng ñöôïc baän bòu chuyeän ruoäng vöôøn, khai khaån ñaát ñai ñeå troàng luùa thoùc, nhôù nghó, vui thích coâng vieäc troàng. Sa-moân khoâng ñöôïc baøn luaän veà söï vui thích ñoái vôùi ñaát ñai, soâng nöôùc höông hoa; phaûi nhaát taâm suy nghó veà ñaïo, ngoaøi ra khoâng ñöôïc suy nghó caùi gì khaùc. Sa-moân khoâng ñöôïc baøn veà chuyeän laøng xoùm, thaønh aáp, quoác gia, xaáu toát, cao thaáp. Sa-moân khoâng ñöôïc bình luaän veà cô nghieäp cuûa ñoàng ñaïo nhö ruoäng, nhaø, luùa thoùc, y phuïc, ñoà aên uoáng, kia thì coù, ñaây thì khoâng. Sa-moân khoâng ñöôïc naèm maø ñaøm luaän, aên maø noùi chuyeän, khoâng ñöôïc döï ñoaùn vieäc chính söï, binh bò, vieäc haønh quaân ñaùnh chieám, ñöôïc thua. Sa-moân khoâng ñöôïc noùi veà y phuïc, thöùc aên toát xaáu, ngon dôû, cho ñeán khen cheâ nöôùc suoái toát xaáu. Sa-moân khoâng ñöôïc noùi veà hình töôùng toát xaáu cuûa caùc loaøi suùc sanh. Ñoù laø söï ñaøm luaän cuûa keû ngu, chöù khoâng phaûi laø söï luaän baøn cuûa ñaïo phaùp. Sa-moân khoâng ñöôïc töï xöng laø mình hieåu kinh, coøn keû khaùc thì khoâng thoâng, phaûi töï traùch mình khoâng phaûi keû hieàn, khoâng ñöôïc cao ngaïo, kieâu caêng. Sa-moân giaûng phaùp, khoâng ñöôïc noùi: “Kinh cuûa toâi thì hay coøn kinh cuûa oâng thì bò vöôùng maéc, giôùi cuûa toâi thöïc haønh thanh tònh, giôùi cuûa oâng thöïc haønh thì oâ ueá”. Khoâng ñöôïc noùi: “Thaày cuûa toâi thì saùng suoát, thaày cuûa oâng thì khoâng saùng suoát”. Kinh Phaät thoáng nhaát, choã quy

veà khoâng hai. Keû coù chí khí coøn treû haõy töï gaùnh vaùc, theå hieän, khoâng neân khen cheâ. Khoâng ñöôïc cho raèng: “Ta thuoäc veà doøng hoï lôùn, coøn toäc cuûa oâng thì chaúng ra gì”. Khoâng ñöôïc töï noùi: “Ñieàu oâng giaûng noùi khoâng baèng ta”. Sa-moân khoâng ñöôïc töï cho caùc thöù giöôøng gheá, aùo quaàn, goái, ñoà naèm cuûa ta toát ñeïp, coøn cuûa ngöôøi khaùc thì thoâ sô, khoâng ñöôïc soi göông caïo raâu, töôûng nhôù ñeán nhöõng vaät mòn, trôn. Khoâng ñöôïc xem caùc tröôûng giaû ñaáu giaù nhöõng ngöôøi ngheøo heøn vaø caùc loaøi suùc sanh ñaáu huùc. Khoâng ñöôïc baét chöôùc loái duøng hai tay ñaùnh nhau, khoâng ñöôïc chôi côø “xu boà”, baøi baïc, xem keát quaû cuûa caùc troø chôi, bieáng naèm chôø aên. Khoâng

ñöôïc nghó ñeán phöông naøo, quaän naøo, töø kia laïi ñaây heát bao nhieâu daëm ñöôøng. Khoâng ñöôïc laøm thaày thuoác cho con trai, con gaùi vaø cho boø, ngöïa. Khoâng ñöôïc daïy ngöôøi noùi naêng lung tung hay khoâng neân noùi naêng. Khoâng ñöôïc taäp giôõn vôùi binh ñao gaäy goäc, neùm ñaïn vui chôi. Khoâng ñöôïc hoïc xem töôùng nam nöõ, ngheøo giaøu, sang heøn, coù töôùng, khoâng töôùng vaø töôùng traïng cuûa saùu thöù gia suùc. Khoâng ñöôïc theo ñoøi vieäc boùi queû veà söï phong phuù hay ngheøo naøn cuûa nhöõng naêm tai bieán, haïn haùn. Sa-moân khoâng ñöôïc xem coi veà lòch soá, ñoaùn maët trôøi maët traêng ñaày vôi hay bò che laáp, sao xaáu bieán hieän, nuùi saäp, ñoäng ñaát, möa gioù trong naêm, taát caû ñeàu khoâng ñöôïc hoïc. Sa-moân quaù ngoï khoâng ñöôïc aên, y phuïc, thöùc aên uoáng thoâ sô, taâm khoâng oaùn haän, bình baùt thöôøng mang döôùi hoâng traùi, duø ñeán nôi naøo cuõng khoâng lo ñoùi laïnh, thöôøng mang bình baùt beân thaân, nhö chim coù caùnh, mieäng khoâng ñöôïc aên phi thôøi, saùu caên thöôøng ñoan chaùnh, taâm bieát hoå theïn, khoâng saân, khoâng haän vì thaân khoå, nguyeän giöõ giôùi kinh, maét khoâng lieác saéc; tai, muõi, löôõi, thaân, tieáp xuùc ñieàu toát hay xaáu maø taâm vaãn khoâng ñoäng, haõy tieát cheá trong vieäc aên uoáng ñeå thaân khoâng ñoùi cuõng khoâng no, ñeå cô theå ñöôïc nghæ ngôi, giaû nhö coù nguû cuõng khoâng laâu, giöõ chí thanh cao, luoân gaén boù vôùi neûo Neâ-hoaøn giaûi thoaùt. Thí nhö con hieáu, saùng choân cha meï, thöông khoùc nhôù töôûng, chaúng phuùt naøo queân. Sa-moân cuûa Ta ôû ñaây giöõ chí haønh ñaïo, khi ngoài thì thieàn tö, luùc ñöùng daäy thì tuïng nieäm, thöôøng tænh giaùc, tinh taán, ñöøng traùi vôùi giôùi haïnh. Ñoù laø ñeä töû cuûa Phaät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.